

VILÁGOSÁG

KOLOZSVAR,
1947 szeptember 19, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
235. szám

A Szovjetunió örködi országunk és valamennyi délkelet-európai állam békeje felett — mondotta Groza Péter miniszterelnök a békeszerződés életbelépte alkalmából

Ujabb súlyos bizonyítékok a manista árulók tevékenységéről

BUKAREST. — A békeszerződés életbelépésének alkalmából a bukaresti szovjet követségen fogadás volt szerdán a déli órákban. A fogadáson a szovjet követség részéről jelen voltak Kavaradze követ és Sutov, a követség titkára. A kormányt Groza Péter miniszterelnök, Tatarescu Gheorghe külügyminiszter és Lascar Mihail honvédelmi miniszter képviselték. Résztvettek ezenkívül a képviselőház pártjai kiküldötteiként Sadoveanu Mihai képviselőházi elnök, Luka László és Vaida Vasile a Kommunista Párt, Jordachescu a Szociáldemokrata Párt, Alexandrescu Anton a Nemzeti Parasztpárt, Kurkó Gyárfás elnök a Magyar Népi Szövetség és Vladescu Racoasa a Nemzeti Néppárt képviselőiben.

A fogadás alkalmával Groza miniszterelnök beszédet mondott. — Kérjük a követ urat mind a magunk, mind pedig a jelenlévő pártok és az ország demokratikus erőinek nevében — mondotta Groza miniszterelnök —, tolnácsolja a Szovjetunió kormányának és Sztalin vezértábornagynak, hogy a román kormány és a román nép nem felejt el soha azt a nagy segítséget, amit a Szovjetunió kormánya és Sztalin vezértábornagy országunknak mind a fegyverszünet előírása, mind pedig a béke előkészítése alkalmával nyújtott.

A minisztertanács ezután a fegyverszüneti szerződés aláírása óta tanúsított barátság és segítségnyújtás eseteit sorolta el, majd a következőket mondotta:

— Elérkezett az a pillanat, amikor a Szovjetunióval való barátságunk megerősítésének útján járunk teljes odaadással, ami országunk számára legfőbb biztosíték az újjáépítés sikerére. Tudjuk, hogy a Szovjetunió örködi nemcsak a mi országunk békeje, de valamennyi délkelet-európai ország békeje felett.

Végül még egyszer kifejezve a kormány és az ország háláját a Szovjetunió iránt, a miniszterelnök a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— A román nép példát véve nagy keleti szomszédjától, minden erejével tovább folytatja az ország újjáépítése érdekében eddig is kifejtett munkát.

Kavtaradze követ köszönetét fejezte ki a miniszterelnöknek és a pártok képviselőinek a kifejezésre juttatott érzelmekért s közölte, hogy azt haladéktalanul továbbítja a szovjet kormánynak és Sztalin vezértábornagynak. Kijelentette, milyen meg van győződve arról, hogy a Szovjetunió és Románia között az együttműködés a jövőben még szorosabbra fog fűződni mindkét nép javára.

A 645-ÖS TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSA A KÉPVISELŐHÁZ TÖRVÉNYHOZÓ BIZOTTSÁGÁBAN

A képviselőház törvényhozó bizottsága Nitulescu Stelian elnökletével tárgyalta az 1945. évi 645-ös ugynevezett visszaperlési törvény módosítására vonatkozó, a Tatarescu-féle Liberális Párt részéről parlamentre kezdeményezésből benyújtott törvényjavaslatot. A javaslat a visszaperlés bizonyos eseteinek megkönnyítésére vonatkozik.

A bizottság ülésén jelen volt Patrascanu igazságügyminiszter is, aki néhány szakaszra vonatkozóan felvilágosítást adott a bizottságnak.

A törvényjavaslatra vonatkozó tárgyalásokat a bizottság ma folytatja.

MANIUÉK GAFENCU ÉS TILÉA SEGÍTSÉGÉVEL SZERVEZKEDTEK A DEMOKRÁCIA ELLEN

A Maniu-féle nemzeti parasztpárt árulói bünperében folytatott vizsgálat újabb súlyos bizonyítékokat talált ezek néppellenes és országellenes cselekményeire vonatkozóan. Megállapították, hogy Gafencu Grigorie és Crețianu volt antonescánus miniszterek segítségével, akik külföldön tartózkodnak, igen sok nemzetellenes cselekményt hajtottak végre. Ezekben a cselekményekben tevékeny részt vállaltak Tiléa, Visoianu és Niculescu-Euzest szökött parasztpárti politikusok is.

Többek között bebizonyosodott, hogy Maniuék ezeken a politikai árulókon keresztül minden eszközzel

igyekeztek megakadályozni, hogy Románia a télen búzát vásárolhasson a nyugati államoktól az aszálysújtotta vidékek részére. Azt akarták elérni, hogy a nyugati államok s elsősorban Amerika csak akkor adjon drága pénztért is búzát és élelmiszert, ha előbb az országban leváltják a demokratikus kormányt.

LAKATOS ISTVÁN MINDEN FELELŐS MUNKA-KÖRTŐL MEGFOSZTOTTA A NYOMDÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

A kolozsvári Igazság című lap közölte szerdán este bukaresti jelentés alapján, hogy az Országos Szakszervezeti Tanácshoz csatlakozó nyomdaipari munkások szövetségének végrehajtóbizottsága szeptember 13-án tartott ülésén határozatot hozott Lakatos István kolozsvári szociáldemokrata képviselő fegyelmi ügyében.

A határozat szerint Lakatos István tekintettel arra, hogy nem vette figyelembe az Országos Szakszervezeti Tanács határozatait, fegyelmezetlen volt és két

éven át sovíniszta izgatást végzett, a nyomdászok között többé nem vállalhat a romániai nyomdász szakszervezetben semmiféle felelősségteljes munkát. A határozatot a nyomdaipari munkások szövetségének végrehajtóbizottsága írta alá.

Lakatos István, amint köztudomású, a kolozsvári nyomdászszakszervezet elnöke.

AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTER ÚJABB FELVILÁGOSÍTÁST AD A LAKBÉREK-KEL KAPCSOLATBAN

Tekintettel arra, hogy a lakbérék átszámításáról adott sajtónyilatkozatot sokan félreértették és félremagyarázták, Patrascaru igazságügyminiszter a napokban újabb tájékoztató nyilatkozatot ad a sajtó képviselőinek.

A lakbérék átszámítására vonatkozó törvényt egyébként jóvászintű, hogy még a hétéves jóváhagyja a minisztertanács s így a miután az erről szóló minisztertanácsi közlöny megjelenik azonnal életbelép.

Marshall az amerikai hóditó-politika „béke-tervével” akarta elkápráztatni az ENSz közgyűlését

NEWYORK. — Marshall amerikai külügyminiszter szerdán beszédet mondott az Egyesült Nemzetek közgyűlésén. Marshall a beszédében ismét megkísérelte, hogy az Egyesült Nemzetek iránymutatása alá helyezze a megbeszéléseket. Beszédében ugynevezett „béke-tervet” tervezett elő, amely azonban nyilvánvalóan nem szolgál egyebet, mint az USA imperialista körének érdekeit. Marshall többek között ismét éles kirohanást intézett Görögország északi szomszédai ellen, akik szerinte támogatják a görög szabadságharcosokat.

Kifogásolta azt is, hogy a Szovjetunió és Lengyelország nem hajlandó el fogadni az Egyesült Államok álláspontját az atomellenőrzés kérdésében. Arról viszont, hogy az amerikai atomellenőrzési terv nem jelent mást, mint az USA kizárólagossági jogának nemzetközi biztosítását, természetesen hallgatott.

Uj békebizottságot is javasolt a Biztonsági Tanács helyébe. Ez az ENSz valamennyi tagállamának küldöttéből állana és döntene a béke és biztonság valamennyi kérdésében.

Könnyen elképzelhető, hogy egy Nyen óriási létszámú bizottság még munkakép-telebb volna, mint a kijelölt Biztonsági Tanács s az imperialista támadószándék fedezésére egy ilyen széleskörű tanácsban nyilván még tágabb tér nyílna.

HABORUS VESZÉLY FENYVEGET HINDOSZTÁN ÉS PAKISZTÁN KÖZÖTT

Az indiai viszály, melyet az angol imperialista körök természetesen szítanak, egyre jobban elmérszédik. Most Dzsinnánál, a muzulmán Pakisztán miniszterelnöke mondott beszédet, megvádolva Hindosztán kormányát, hogy tétlenül tűri Kelet-Pendzsábban a muzulmánok lemezárását. Dzsinnán kijelentette, hogy amennyiben nem következnek be fordulat, úgy a Biztonsági Tanácshoz fordul, mivel az indiai hinde-muzulmán ellentét veszélyezteti a békét.

Gandhi kijelentette, hogy a háborus összetűzés Hindosztán és Pakisztán között csak akkor kerülhető el, ha a Pakisztán-kormány megváltoztatja igazságtalan magatartását a hindosztán állam-mal szemben.

A viszályból természetesen csak az angol nagytőkés köröknek van haszna, akik a két vitázó fél kijátszásával tovább folytatják kizsákmányoló politikájukat.

FELOSZLOTT A FÖLD-KÖZTENGERI SZÖVETSÉG FŐPARANCSNOKSÁG

Az olasz békeszerződés megerősítése nyomán sor került a földközi-tengeri szövetséges főparancsnokság feloszlására. Leahy tábornok, főparancsnok hivatalosan kiadta az utasítást a Livornóban székelő parancsnokság feloszlására.

DÁNIA FELBONTJA AZ USA-VÁL KÖTÖTT SZERZŐDÉSÉT

A dán kormány elhatározta, hogy az 1941-ben az Egyesült Államokkal kötött grönlandi egyezményt, mely engedélyezte a dán felségterülethez tartozó Grönland szigetén amerikai katonai támaszpont kiépítését, azonnali hatállyal felmondja. A dán kormány illetékeseinek kijelentése szerint Dánia nem szándékozik semmiféle újabb szerződést kötni Grönlandra vonatkozólag.

A dán kormány elhatározását jól tájékozott körökben összefüggésbe hozzák az azzal az amerikai lépéssel, hogy igen jelentős újabb csapatgyűléseket tettek partra a grönlandi Egyedelműndében. Er a lépés Grönland és Dánia lakossága körében általános felháborodást váltott ki.

JUGOSZLAV-ANGOL JEGYZÉKVÁLTÁS

Most tették közzé a jugoszláv kormány válaszcikkjét a hozzá juttatott

ama brit jegyzékre, amely jugoszláv hatóságok által Grizetbe vett angol katonai személyek ügyében küldöttek Belgrádba. A jugoszláv jegyzék közli, hogy 3 brit és amerikai katonát szabadon bocsátottak, további öt azonban minden rábeszélés ellenére kijelentette, hogy szökevénynek tekintik magát és megtagadja a visszátérést.

TAMADNAK A KINAI KOMMUNISTA CSAPATOK

Moszkvai jelentés közli, hogy a kínai kommunista csapatok nagy ellentámadást indítottak a kormány hadserege ellen.

275 SZLOVÁKIAI ÖSSZE-ESKÜVŐT TARTÓZTAT-TAK LE

A Szlovákiában leplezett fasiszta összeesküvés ügyében tovább tart a nyomozás. Bár hivatalos jelentést mindeddig nem adtak ki, annyi máris nyilvánosságra került, hogy az összeesküvés élén az olaszországi emigrációban élő Durcsán-szky, a fasiszta Tiso-kormány volt külügyminisztere állott, akit távollétében a pozsonyi népbíróság már régebben halálra ítélt.

Eddig 275 összeesküvőt tartóztatnak le. Legnagyobb részük volt Hlinka-gárdista és SS-katoná. Megállapították azt is, hogy a földalatti mozgalom legveszélyesebb felkeltő szervezete a csehszlovák államegység felbontására. A nyomozás adataiból kiderül, hogy a mozgalom magától még a németek szervezték meg a Hlinka-gárda ifjúsági tagozatából. Az összeesküvés középontja Zsibna volt.

A „Rude Právo”, a Kommunista Párt lapja megállapítja, hogy a kommunisták már régen felhívták a figyelmet a szlovákiai fasiszták felszorgató tevékenységére.

Miért ép augusztusban?

Sokan felteszik mostanában a kérdést, mind azok közül, akik örömmel fogadták a lej értékének rögzítését, mind pedig a kevés számú, de mindig jelenvaló duzzogók közül: miért épp most valószínűsítették meg a stabilizációt? Miért kellett vele ez év augusztusáig várni, mi szükség volt bevárni az ország, a dolgozók gazdasági helyzetének nagymértékű súlyosbodását s hogy a tömegek annyit szenvedjenek? Nem lehetett volna hamarabb is megtenni ezt, ha épp akarták?

A kérdésben benne van a felelet is; nem lehetett. Nem lehetett egyszerűen azért, mert nem rendelkezünk az erőfeltételekkel.

Kielégítő feleletet azonban csak akkor kapunk a kérdésre, ha tétléről-tételeire megvizsgáljuk, hogy melyek voltak ezek az elengedhetetlen feltételek?

Kétségtelen tény, hogy a lej értékének rögzítéséről szó sem lehetett addig, amíg az ország nem rendelkezett legalábbis a minimális szükségletet fedező ipari és mezőgazdasági termékekkel, amíg közszükségleti cikkekkel nem tudtuk ellátni a lakosságot, amíg közszállítási eszközeink teljesen szétrombolt állapotban voltak.

Könnyű megérteni, hogy miért. Hiába adott volna ki új névértékű lejt a kormány, ha ezzel az új lej-el is a feketézőktől kellett volna beszerezniünk mindennapi szükségletünket, mert hivatalos áron semmihez hozzá nem juthattunk volna. Márpedig tény, hogy fél évvel ezelőtt sem kellő mennyiségű kenyérrrel, sem textil, vas, bőr és másfajta ipari cikkekkel nem rendelkezünk. Egy előző cikkünkben már rámutattunk arra, hogy miért nem. A háború, a rossz gazdasági és pénzügyi politika miatt, a két éves aszály miatt. Vagyis olyan dolgok miatt, amelyeknek leküzdésére időre, hallatlanul megfeszített erőfeszítésre és természetesen gazdálkodásra volt szükség.

Ezekre a bajokon eskü a demokráciánk megerősödése után lehetett segíteni. Akkor, amikor a választások után a komoly demokrata erők megszerezték a képviselőházban a nagy többséget s ezen keresztül lehetőség nyílt a törvényes akadályok leküzdésére. Ekkor lehetett csak belenyulni az ország pénzügyi politikájába. Bele is nyultak. Államosították a Nemzeti Bankot, ami a kibocsátások és nyújtott hitelek ellenőrzését tette lehetővé. Később átszervezték az ipari és kereskedelmi minisztériumot s most már az új hiéllehetőségek birtokában hozzá lehet kezdeni az ipari termelés tervszerűsítéséhez az ipari központok útján. Tavasszal pedig a demokratikus erők mozgósításával végrehajtották a mezőgazdasági többtermelési kampányt s ez a jó időjárás viszonyok mellett biztosította az ország kenyérelátását. A kereskedelmi minisztérium ugyanakkor szigorú rendszabályokat foganatosított a külkereskedelem tervszerűsítésére, az ország gazdasági értékeinek külföldre lopása megakadályozására s általában a szigorú gazdasági ellenőrzésre.

Nem kis jelentőségű ebben a hatalmas arányú előkészítő munkában a szovjet-román gazdasági és kereskedelmi egyezmény megkötése, amely által ipari termelésünk fokozására a szükséges nyersanyagot és gépkalkácst rész utánpótlást, később, aratás előtt, a kenyéret biztosítani lehetett.

Íme, ezek voltak azok az előkészítő munkálatok, elvégzendő feladatok, amelyeket el kellett végezni ahhoz, hogy a stabilizációt meg lehessen valószínűsíteni. Természetes azonban, hogy mindez aligha sikerülhetett volna, ha nem olyan szakszerű és kemény kezettel irányítják, mint Gheorghiu-Dej és a Román Kommunista Párt. Így vált lehetségessé, hogy elég rövid idő alatt, augusztus 15-re minden feltétel készen álljon a stabilizáció megvalósítására. Ezeknek megállapítása azonban nem csak felelet, hanem cél is. Irány, hogy merre kell tovább haladnunk, mit kell csinálnunk mi kell és hogyan végznünk a stabilizáció megvédése érdekében.

MENNYI ADÓT FIZETNEK A HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTAK? A hivatalos lap szeptember 13-iki 211. száma közli a pénzügyminisztérium 259.650. számú rendeletét, amely a háztartási alkalmazottak fizetése után a folyó évi ugustus 15-től esedékes adókat a következőképpen állapította meg: Mindeneslány havi 75 lej, szakácsnő havi 180 lej, nevelőnő havi 240 lej, gondozónő, ápolónő havi 180 lej, házilány 14—17 éves életkorig havi 50 lej. Férfi szolgáló havi 120 lej. Minden más csoportba tartozó háztartási alkalmazott havi 120 lej adót köteles fizetni. Az adó negyedévenként — a következő negyedév első hónapjában — fizetendő be, a törvényes következmenyek terhe mellett.

NYUGALOMBA VONULT ERDELYI TANÁRNOK ÉS TANÁROK. Szeptember 1-ével az erdélyi tanerők közül nyugalomba vonultak a következők: Nagy Jenő és dr. Jénky Ferenc a kolozsvári református fiúliceum, Márton István a kolozsvári római katolikus leányliceum, dr. Tarján Kristóf, Lehoczi József és Patkó Imre, a nagyváradi állami fiúliceum, Szilágyi M. Dózsa és Telepi Marcell a nagyváradi római katolikus fiúliceum, Páll Anna Valéria, Buhl Kornélia és Lerecz M. Szabina, a nagyváradi római katolikus leányliceum, illetve gimnázium tanárnői.

5000 SVAJCI FRANKOT akart átutaltatni Ausztriába dr. Gállner Ervin brassói orvos utján Volkmer Eduárd brassói kereskedő. Az orvos lakásán női fiúbevalóba beárazott 2 darab 10 koronás aranypénzt is találta, amelyet be kellett volna szolgáltatnia a Nemzeti Banknak. Megindították ellenük az eljárást.

A KOLOZSVÁRI ARVALEÁNYNEVELŐ OTTHON EGYESÜLET szeptember 30-án, kedden délután 4 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését Kosuth Lajos-utca 2 szám alatt, az unitárius kollégium dísztermében.

(*) **ESKÜVŐI HIR.** Knoblok Irén és Papp Károly folyó hó 20-án fél 7 órakor tartják esküvőjüket a Szent Mihály-templomban. Minden külön értesítés helyett.

MENTESÍTETEK AZ ALLAMI ELLENŐRZÉS, illetve a Casbi kezelése alól — a hivatalos lap szeptember 12-iki 210. számában közölt rendelet szerint — Gödri István dásaknai, Fischer Albert dési, Kelacsek János szörénymegyeyi, Böcskei Pál oravicaai, Woner Frigyes fogarasi, dr. Telegi József és Tolvay Margit ákosfalvi, Reiser Ottó brassói, Fehér Zoltán dési, Vernes Zoltán gyulafehérvári és Nyitrai János egerbegyi lakosok összes ingó és ingatlan vagyonát.

REJTÉLYES GYLKOSSÁG történt Eleden. Özevgy Tánk Tirocska 75 éves, teljesen szegény asszonyt házában padlásán holtan, vérbefagyva találtak meg. Homlokán ütéstől származó mély seb tátongott. Az orvosi vizsgálat szerint a súlyos sérülés okozta halálát. Tánknak nem voltak haragosai, rablójelképek sem törtenhetett, mert nagy szegénységben élt és ez a gyilkosságot titkosítottá teszi. A csendőrség széles körben folytatja a nyomozást.

(*) **PÁLYAZATI HIRDETÉS.** A piskolai református iskolaszék pályázatot hirdet helyettesitanói állásra. Javaldalom: természetbeni lakás és az államtól járó tanítói fizetés. Csak oklevéllel bíró tanítók pályázhatnak. Bakos József református lelkész, iskolai helyettes elnök.

Magyar Kultúresemény lesz a Kamaraszínház pénteki megnyitása

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Allami Magyar Színház és Operának a Magyar Zeneművészeti Főiskola dísztermében létesített Kamaraszínháza pénteki megnyitása, amelyre a színház igazgatósága a hatóságok, a társadalmi, művészeti és irodalmi élet vezető személyiségeit is meghívta, magyar kultúresemény lesz. A Magyar Népi Szövetség részéről az előadás előtt Balogh Edgár alelnök üdvözlő a megnyitásra kerülő Kamaraszínház, amelynek előadásai iránt széleskörű érdeklődés nyilvánult meg. Ez az érdeklődés teljesen indokolt, mert a bemutatásra kerülő darab: J. B. Priestley

„Váratlan vendég”-e olyan remekül felépített, ötletes, fordulatos és súlyos mondanivalókat tartalmazó színpadi alkotás, amely méltán számíthat a közönség érdeklődésére. Szentimrei Jenő igazgató gondos rendezése, valamint a kitűnő együttes: Poór Lili, Dorian Ilona, Czenei Erzsébet, Senkai Endre, Várady Rudolf, Perényi János és Sebesi Péter, valamint Szakács György izlées díszlete már előre biztosítják a sikert. A „Váratlan vendég” a pénteki bemutatón kívül 3 estén át marad a Kamaraszínházban műsoron.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA KAMARASZÍNHÁZÁNAK MŰSORA:

(Magyar Zeneművészeti Főiskola)
Pénteken este fél 8 órakor: Váratlan vendég. Bemutató előadás meghívottak részére.
Szombaton este fél 8 órakor: Váratlan vendég.
Jegyek elővételben az Allami Magyar Színház és Opera pénztáránál.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Szingapuri táncosmő.
CORSO: Javítás miatt zárva.
RIO: Arany kapu Charles Boyer, Olivia de Havilland, Paulette Goddard. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.
ROYAL: Magam utját járom.
SELECT: Szingapuri táncosmő.
URANIA: Ejjeli támadás. Főszerepben: William Boyt.

Revolveres bandita és rendőrtiszt közelharca a Hosszu-utcában

Sturczer János nemzetközi betörő a kolozsvári rendőrség foglya

KOLOZSVÁR. — Izgalmas betörőhajsza színhelye volt kedden az esti órákban a Hosszu-utca. Pálffy Viktor rendőrkomiszár a Corso-mozi előtt felismerte Sturczer János régóta körözött veszedelmes nemzetközi betörőt, aki a jelek szerint várakozott valakire. A detektív a távolból figyelte Sturczer és miután az a Szechenyi-tér felé indult, ő is a nyomába szegődött. Néhány lépés után a betörő hátranézett és észrevette a nyomában lévő detektívet — mire vad futásnak eredt. Természetesen Pálffy rendőrkomiszár utána és rövid versenyfutás után sikerült megközelíteni a menekülőt. Megállásra szólította fel, de válasz helyett Sturczer revolvert rántott és futás közben tüzelni akart üldözőjére, azonban fegyvere csütörtököt mondott. A detektív már közvetlen közelébe ért és Sturczer még egy utolsó kétségbeesett kísérletet tett szabadulására. Hirtelen szembefordult üldözőjével.

Másodszor is megpróbálta elsútni fegyverét, majd vad szitkokkal rátámadt a detektívre és a kezében lévő revolverrel le akarta ütni. Pálffy komiszárnak sikerült azonban félreülni a feléje sujtó öklöt és a következő pillanatban teljes erejével rávetette magát a még mindig kétségbeesetten védekező betörőre, akit rövid dulakodás után sikerül megbilincselni. A központi rendőrség bünygyi osztályán Sturczer János zsebéből egy 8 mm-es Steuer-pisztoly 8 darab tölténnyel, nagy csomó magyar forint, villamos zseblámpa, különböző álkulcsok és betörőszerszámok, valamint egy széptüzi briliánsgyűrű került elő. Ugy látzik munkára akart indulni, amikor szerencsétlenségére összetalálkozott a detektívvvel, aki felismerte, üldözőbe vette és ártalmatlanná tette. Sturczer Jánost több ország rendőrsége körözi. Leginkább Magyarországon tartózkodott, ahon-

nan Erdélybe járt át „munkára”. Veszedelmes és mindenre elszánt betörő, aki állandóan fegyvert hordott magánál és hogy gyilkolásra is el volt készülve, bizonyítja, hogy kétszer akart revolveréből rátüzelni a detektívre. Sturczer leginkább egyedül követte el betöréseit, éjjel járt zsákmány után és kimondottan csak „nagy ügyek”-hez fogott. Rövid kihallgatása alatt hét kolozsvári betörést ismert be, amit a közelmúlt napokban követett el. Tíz nappal ezelőtt jött át a határon és úgy tervezte, hogy több kolozsvári ékszerész kifosztása után ismét visszamegy Magyarországra, ahol majd értékesíti zsákmányát és nyugodtan él belőle. Terveit azonban Pálffy komiszár bravuros közbelépése meg-hiúsította. Kihallgatása után átadják az ügyészségnek, hogy a sorozatos betörésekért és gyilkossági kísérletéért a törvény előtt feleljen.

Világosság-Sport

A dicséret és elismerés hangján emlékeznek meg a szaksajtó a Dermata temesvári szerepléséről

KOLOZSVÁR. — A romániai szaksajtó vezető lapja, a „Sportul Popular” a dicséret és elismerés meleg hangján emlékezik meg a Dermata labdarugó csapatának temesvári szerepléséről, a CFR együttese ellen lejátszott bajnoki mérkőzésével kapcsolatban. A lap többek között ezeket írja:

— A Dermata játékaival általában tetszést aratott. Játéka gyakran tapsra ragadta a közönséget. A vasutas együttes — győzelme ellenére — nem mutatott különösebbet, míg a vesztés csapat váratlanul felül szerepelt. A kolozsváriak szépen játszottak és a játékosok mozgásukkal azt bizonyították, hogy kitűnő erőnlétben vannak. A Dermata gólszerzésére is volt alkalma és Pavlovicsnak, a CFR kapusának, csak ritka bravurja hátrította el a veszélyt. A mérkőzés általában átütőerejű volt és sok látványos jelenetben gazdag.

A kolozsvári börtényi csapat — annak ellenére, hogy gólt nem ért el, bebizonyította, hogy minőségi ellenfél és technikás, egységes játékaival a temesvári vasutas csapatot megfosztotta átütőerejétől. Kevés hiányzott attól, hogy a CFR elveszítsen egy pontot, mert

a Dermata-nak is alkalma volt gólszerzésre. Reuter csak 11-esből tudta a győzelmet csapatának megszerezni.

Jóleső érzéssel és büszkeséggel tölti el a kolozsvári sport híveit, hogy a Nemzeti Bajnokság I. osztályába most felkerült Dermata még olyan kipróbált ellenfél is, mint amilyen a temesvári CFR. sikérelt vette fel a küzdelmet. A kolozsvári börtényi munkás csapat egységes szelleme, lelkesedése, küzdőképessége és győzniakarása még sok eredményes szereplésre nyújt reményt.

A Prima Banat versenyzői nyerték meg az ifjúsági szakszervezeti atlétikai bajnokságokat

RESICA. — A szakszervezeti ifjúsági atlétikai versenyeket nagy érdeklődés mellett tartották meg. A pontversenyben a temesvári Prima Banat versenyzői győztek 110 ponttal. 2. Otelul (UDR) 89 ponttal. 3. CFR Bukarest 82 ponttal. 4. CFR Temesvár 35 ponttal. 5. Theba 27 ponttal. 6. ITA 14 ponttal. 7. CFR Karánsebes 8 és fél ponttal. A versenyen a kolozsvári Vasas ifjúsági versenyzői nem vettek részt.

Részletes eredmények:
400 méteres gátfutás: 1. Stoenescu (CFR Bukarest) 64.4 mp. 2. Oprean (Theba) 67.6 mp. 3. Bran (CFR Temesvár) 68.9 mp. Diszkoszdobás: 1. Raicu (Prima Banat) 36 m. 56 cm. 2. Neruli (ITA) 31 m. 5 cm. 800 m. síkfutás: 1. Baluta (CFR Temesvár) 2 perc 21 mp. 2. Popescu (CFR Bukarest) 2 perc 23 mp. Kalapács: 1. Petrescu (Otelul) 32 m. 85 cm. 2. Velcea (Otelul) 26 m. 200 m. síkfutás:

Strecov (Otelul) 24.2 mp. 2. Baltoş (Prima Banat) 25.6 mp. 3000 m.: 1. Avram (CFR Temesvár) 10 perc 24.8 mp. 2. Adamek (Otelul) 10 perc 34.2 mp. Magasugrás: 1. Sötér (Prima Banat) 185 cm. 2. Preda (Prima Banat) 160 cm. Hármasugrás: 1. Sötér (Prima Banat) 12 m. 72 cm. 2. Marsighian (Prima Banat) 11 m. 88 cm. 4x100 méteres váltófutás: 1. Prima Banat 48.7 mp.

SPORTHIRADÓ

A BOLYAI EGYETEMI ATLÉTIKAI CLUB vívószakosztálya szeptember 19-én, pénteken délután 6 órakor nyitja meg ünnepélyesen az idei vívóidényt. A szakosztály felhívja az összes vívókat és mindazokat, akik a BEAC vívószakosztályában versenyezni akarnak, hogy a Bolyai Egyetem központi tornatermében, (Schütz János-utca 11 szám) péntek délután 6 órakor jelenjenek meg.

A VASAS atlétikai szakosztálya szombaton délután 3 órakor és vasárnap délelőtt 9 órakor a városi sporttelepen női és férfi atlétikai versenyt rendez, amelyen az összes kolozsvári egyesületek versenyzői is részt vesznek.

AZ OSP vezetősége felhívja az összes kolozsvári iskolák testnevelő tanárait és tanárnoit, hogy szeptember 19-én, pénteken délután 5 órakor az OSP Petőfi-utca 9 szám alatti helyiségében jelenjenek meg az iskolák testnevelési kérdéseinek meg tárgyalására.

A VASAS Sport Egyesület szeptember 28-án, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését a Vasas Otthon Fejedelm-utcai helyiségében.

A DERMATA na, csütörtökön délután 4 órakor rendezi meg az üzemi atlétikai bajnokságok második részét. — A börtényi csapat vasárnap reggel 8 órakor üzemi motor-kerékpárversenyt rendez a Dermata—Monostor—Nisbopus és vissza közötti útvonalon.

A ROMANIA—CSEHSZLOVAKIA nemzetközi válogatott mérkőzést Schneider lengyel játékező vezeti.

GERGELY Tibort, a Vasas atlétáját, a kolozsvári OSP felfüggesztette versenyzési jogától, mert nem utazott el Bukarestbe, a Balkán Olimpiára.

AZ UNIVERSITATEA a kolozsvári sportegyesületek közül elsőnek jelentkezett Dejeu Dumitru-nál, a Szaktanács elnökénél és bejelentette, hogy az Universitatea 50 tagu játékosgárdája s vezetésé-ge részt kíván venni az első munkács csoportok között a földgáznak Kolozsvárra való bevezetése munkálataiban és versenyében.

SVÉDORSZÁG labdarugócsapata Stockholmban 5:4 (2:3) arányban győzte le Lengyelország válogatottját.

A DERMATA üzemi labdarugó bajnokságának győztese a Finom-börtényi csapata lett 16 ponttal, 2. Cipőgyár 1-15 ponttal, 3. Műszak I-A, 12 ponttal, 4. Palota 11 ponttal.

SVÉDORSZÁG kézilabdacsapata Baselben 10:4 (2:3) arányban győzte le Svájc válogatottját.

NANCY RIACH, Skócia uszóbajnoknője, a Monte Carlóban megtartott versenyek Európa-uszóbajnokságok után, hazájába visszatérve, gyermekparalízisben 20 éves korában meghalt.

AZ OLASZORSZÁGI Torino labdarugócsapata a következő összeállításban játszik az NB I-ben: Bacigualo, Ballarin, Maroso, Martelli, Toma, Castigliano, Fábán, Lolk, Gabetto, Mazola, Ferraris. A jobbszélsőt játszó Fábán a bukaresti Carmen volt játékos.

ELVESZETT

jókedvét visszanyerhet, ha eljön a Magyar Népi Szövetség Kolozsvári Szervezetének

TARKA ESTJÉRE

1. hó 20-án, szombaton este fél 8-kor a Farkas utcai székházba.

Közreműködnek:

Asztalos István író, Csóka József, Papp József, Bende Iószló, Beller Kornélia, Csermínszky Kurt, Kleizmer Clavis és Pabcsók Tiborné a kolozsvári Magyar Színház tagjai. Lakatos Ferenc (hegedű), a kolozsvári színház dalárdája Rezik Károly vezetésével, a „Victoria” Szövetkezeti Kultúrcsoportja és a „Rendő” börtényi színjátszó csoportja. Konferál: Dr. Molnár Ferenc

VILÁGOSSÁG-EST

TORDAN

Tekintettel a rendkívüli érdeklődésre és a nagyszámú befutó jegyigénylésekre,

a Világosság szí. es mű. or keretében megrendezendő baráti találkozóját tordai olvasóval a Farkasbör helyett a

VIGADÓBAN

rendezi meg vasárnap, szeptember 21-én este 9 órai kezdettel.

Közreműködnek: A kolozsvári Allami Magyar Színház és a kolozsvári Allami Magyar Zeneművészeti Főiskola vezető művészei és a Világosság teljes szerkesztősége.

Holnapi számunkban már közöljük a teljes műsört.

VASÁRNAP KÜLÖN TORDAISZÁM

Kalotaszeg valamennyi falujában megalakulnak a népi kollégiumi bizottságok

Izgága verekedők és éjszakai legeltetők garázdálkodnak a faluban

GYALU. — (Kiküldött munkatársunktól.) Fiatalok, felnőttek, kalotaszegi lányok és asszonyok gyűltek össze vasárnap Gyalu községben, hogy közös járási értekezlet keretében vitassák meg szervezetünk helyzetét, hiányait és legsürgősebb tennivalóit. Az értekezleten Magyarlóna, Nagykapus, Tordaszentlászló és Gyalu község MNSz-kiküldöttjei vettek részt. Távolságra az értekezletéről Magyarlóna, Szászfenecs és Kiskapus képviselője. Azt jelenti ez, hogy az említett falvak MNSz-vezetősége nem veszi eléggé komolyan a munkáját s nem értette meg, hogy eredményes munkát csak úgy végezhetünk, a szervezeti kereteket csak úgy tölthetjük meg éléttel, ha falusi szervezetünk cselekvőleg is bekapcsolódik a mozgalomba.

Az egybegyűlteket Kerekes István gyalui MNSz-titkár és Orbán Márton ifjúsági felelős üdvözölte. Ezután a MNSz kolozsmegei központjának kiküldöttjei tartották meg felvilágosító előadásukat.

Kis politikai helyzetképet Jakab János vázolt, majd Lamos Antal megyei ifjúsági felelős adott részletes utasítást, tanácsot és felvilágosítást a szervezéssel kapcsolatos kérdésekben.

Sütő András a népi kollégiumok, népfőiskolák, népkönyvtárak jelentőségéről, s az időszéri köznevelődési tennivalókról tartott előadást.

— A mozgalmat ne értse félre senki — mondotta többek között — nem azért kérjük a falu támogatását, hogy a más fiából urat neveljünk. Magunknak s a magunk javára tanítatjuk és neveljük népi kollégiumainkban a szegényparasztság tehetséges fiait.

A községnek jelenlévő kiküldöttjei megfogadták az értekezleten, hogy hazamenve, azonnal megalakítják a népi kollégiumokat pártoló bizottságot.

Ezek után Keszi Harminth Sándor a szövetségi mozgalom jelenlegi helyzetéről beszélt.

Előadása után egymásután szólahtak fel a községek kiküldöttjei. Elmondták észintén és tárgyilagosan, hol mi történik és mi nem történik.

Magyarlóna községről megtudtuk, hogy jelenleg zavarok vannak a község szervezetének italmérési engedélye körül. Megtudtuk azt is, hogy ez a kérdés már január óta vajudik és Fenesán János községi bíró gáncoskodása miatt Krasznai György mai napig nem kapta meg a szövetséget számára az italmérési engedélyt.

Gyalu község képviselőitől megtudtuk, hogy a falu lakosságából igen sokan ellátatlanok. Kéri a Magyar Népi Szövetséget, járjon közbe, hogy az illetékes hatóságok a község által beszolgáltatót búzából juttassák kenyérhez Gyalu kenyérműhelyi román és magyar lakosságát.

BÜNT PALASTOL A JEGYZŐ

Egyébként általános panasz a faluban, hogy szervezett terrorlegények garázdálkodnak és bántalmazzák a békés fiatalokat. Legutóbb például minden ok nélkül betörték bottal a kulturális ablakát s a színelőadásról hazatérő diákokat minden ok nélkül bántalmazzák. A helybeli csendőrség pedig nagyon engedékeny, sőt legtöbb esetben szemet huny a kilenegések előtt. A verekedők ismert manisták, különösen kitiúnik közüliük Marta Péter, aki annakidején a gyalui erdőlopásoknak is részese volt, miért mai napig nem vonták felelőségre s aki legtöbb Kerekes István MNSz-titkár feleségét bántalmazta minden ok nélkül.

— Tessék odahatni kérem — mondotta valaki —, hogy a falu rendfenntartó közegai akadályozták meg a kukoricatáblák éjszakai legeltetését. Mert a napokban tapasztaltuk, hogy Balogh Zoltán földjén például megfizethetetlen kárt okoztak az éjszakai legeitők. Egy félholdnyi területen 194 cső kukoricája hiányzott és 232 tányér napraforgó, ami körülbelül 10 liter olajat jelent, azaz: egy család néhány hónapi eledelét.

Az is előfordult, hogy a falu határában vistal embereket fosztottak ki néhányan a falu tekerői közül. A Magyar Népi Szövetség jegyzőkönyvet vett fel az

esetről, s benyújtotta a jegyzőségre. Igazat jegyző ur nem akarta elfogadni. Azt mondta, hogy semmi szükség rá. A tolvajokat anélkül is megbüntetik. Az igazság ellenben az, hogy a tolvajoknak mai napig a hajuk szála sem görbült meg.

Az említett sérelmek ügyében most a Román Kommunista Párt gyalui szervezete is közelép. Reméljük, hogy a Magyar Népi Szövetséggel karöltve helyreállítják a falu rendjét és hamarosan lakat alá juttatják a manistákat is — a faluban együttélő becületes román és magyar emberek javára.

— 6 —

Ady Endréről nevezik el a nagyváradi népi kollégiumot

NAGYVÁRAD. — A Magyar Népi Szövetség nagyváradi szervezete szántagú bizottságot hívott össze, hogy megbeszélje egy népi kollégium megteremtésének lehetőségét. A közgyűlésen jelen voltak a megye országgyűlési képviselői, a szakszervezetek és a demokratikus pártok kiküldöttjei, köztük vezetőszemélyiségek az egyházak vezetői, írók, művészek, tanúk és tanítók.

A kezdeti nehézségeken túl van tehát Nagyváradon a népi kollégium ügye; intézmények, pártok, szervezetek támogatják örömmel. Minden reményünk megvan rá, hogy a biztató kezdeményezés biztos eredménnyel zárul.

Folytatják az erdélyi hadifoglyok hazabocsátását

KOLOZSVAR. — A békeszerződés életbelépésével — mint megirtuk — megkezdtek és rendszeresen folytatják az erdélyi hadifoglyok hazabocsátását és hazaszállítását. A szamári vasutállomásra hétfőn délben 12 órakor 400 volt hadifoglyot szállító vonat érkezett. A vonaton nem voltak kísérők. Minden volt hadifoglyot utazási jeggyel láttak el, amellyel állandó lakóhelyére térhetett vissza.

A volt hadifoglyok mind jó egészségi állapotban érkeztek meg.

Valamennyit élelemmel látták el az utra.

A szamári állomáson a Vöröskereszt barakkjában minden Máramaroszigetről érkező vonat volt hadifogly utasait meleg étellel várják. Az élelmiszereket a demokráta négyesületek gyűjtik össze és adják át a hadifoglyokat meleg étellel fogadó nőbizottságnak feldolgozásra. Ebben a munkában tevékenyen részt vesz a Magyar Népi Szövetség szamári nőbizottsága is.

K'k kötelesek 30 nap alatt elköltözni Kolozsvárról!

A központi rendőrség felhívása az állástvesztett alkalmazottakhoz

KOLOZSVAR. — A kolozsvári központi rendőrség a belügyminisztériumnak Kolozsvár tulzsfuoltsága megszüntetésére vonatkozó 3278—1947 számú rendelete 5. szakaszának értelmében a volt állami tisztviselők, az önkormányzatu CFR,

és egyéb intézmények volt tisztviselői, munkásai, továbbá a fegyelmi uton a szolgálatból elmozdítottak, vagy rendelkezési állományba helyezettek, vagy karékossági okból komprimáltak, valamint az olyan személyek tudomására

hozza, akik nem kaptak más közszolgálati beosztást, vagy új alkalmazást más köz-, vagy magánintézményél, hogy a szolgálatukból történt elbocsátásuktól számított 30 nap alatt kötelesek Kolozsvárról elköltözni, illetve a várost elhagyni,

kivéve ha már 1945 december 31-e előtt is Kolozsváron laktak. Azok ellen, akik ennek a rendelkezésnek nem tesznek eleget, a tulzsfuoltsága megszüntetéséről szóló törvény alapján szabotázstért megindítják az eljárás.

Dán István lett a MNSz kolozsvári szervezetének új ügyvezető elnöke

Új vezetőséget választott a szamosmegyei Magyar Népi Szövetség

KOLOZSVAR. — Új ügyvezető elnök került a Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezetének élére. Asztalos Sándor dr. egyetemi tanár lemondása után, szerdán délután úgy döntött a MNSz Kolozsvár városi szervezetének végrehajtóbizottsága, hogy a közeljövőben esedékes új vezetőség választásáig Dán István,

volt alpolgármestert bizza meg az ügyek vezetésével.

A végrehajtóbizottság egyébként ezen az ülésen a kolozsvári szervezet újiszervezésének és az egyes ügyosztályok munkatervének kérdését vitatta meg, majd a népi kollégiumok helyzetével foglalkozott.

A vezetőség nevében Balogh István megyei elnök köszönte meg a bizalmat és igéri, hogy a vezetőség munkájával a szervezet fejlődését és megerősödését fogja szolgálni.

Utána Szepesi Sándor központi kiküldött tartotta meg beszámolóját.

Beszámolójában ismertette a bel- és külpolitikai helyzetet, a gazdasági helyzet alakulását és a stabilizáció jelentőségét. Szükségesnek mondotta szervezetünk politikai munkájának fokozását.

— Szervezetünk hasánnak oda, hogy népi tömegeinket a demokratikus fejlődés irányába vezessék. Ebben a munkában a szakközvetítők nagy feladat hárul, fejezte be beszédét Szepesi Sándor.

Vezetőségválasztás Désen

(Tudósítónk jelenti.) A szamosmegyei MNSz tisztújító nagygyűlése nagy érdeklődés mellett zajlott le Désen, amelyen a Magyar Népi Szövetség központját Szepesi Sándor országos szervezőbizottsági tag képviselte.

Kere Artila megyei elnök megnyitója

és Bakos Adám megyei titkár évi beszámolója után került sor az új vezetőség megválasztására. Elnök Balogh István ügyvéd, alelnökök Varga Sándor CFR alkalmazott és Medgyesi Erzsébet tanítónő.

A newyorki tanácskozás

Az Egyesült Nemzetek Szövetségének közgyűlése megkezdte tanácskozáseit Newyorkban. Kényes és nehéz kérdések fölött kell dönteniök, Dülőre kell vinniök mindenképp a görög és palesztinai kérdést.

A lényeg azonban tulajdonképpen nem ez. Ezen a közgyűlésen az Egyesült Államok jelenlegi vezetői indulnak rohamra az ENSZ ellen. A moszkvai rádió Newyorkba küldött külön tudósítója mutatott rá szerda délutáni hírmagyarázatában, hogy Truman külügyminisztériumának ügyosztályai már hosszú idő óta lázas tevékenységet fejtenek ki az Egyesült Nemzetek közgyűlésének előkészítésére. Ugyanakkor az imperialista-nagytőkés körök befolyása alatt álló sajtó szinte óráról-órára fokozza propaganda-hadjáratát a közgyűlés elé terjesztendő amerikai javaslatok népszerűsítése érdekében. A Fehér Ház köreinek e szándékairól rántja le a leplet a „Newyork Herald Tribune” cikke is, amely közli: Truman elhatározta, hogy ezen az ülésen az amerikai delegáció kell magához ragadja a vezérszerepet.

Emlékeztet, hogy az ENSZ legutóbbi közgyűlésén a Szovjetunió által bevezetett, a világkétet szolgáló javaslatoknak óriási hatása volt világszerte. E javaslatok között a legemlékezetesebb kétségkívül a fegyverkezés általános csökkentésére és a spanyol fasizmussal szembeni állásfoglalásra vonatkozó indítvány volt.

Sajnos azóta ezeket belepte a por. AZ USA például nyiltan megszegte az általános fegyverkezés csökkentésére vonatkozó megegyezést. Nyilvánosságra került, hivatalosnak tekinthető adatok szerint ugyanis az Egyesült Államok az 1947—48-as költségvetési évben pontosan nyolcszor annyit költ fegyverkezésre, mint a háboru előtti utolsó békeévben. Ezzel egyidejűleg az „angolszász érdekszférának” nevezett területen állandó hadműveletek folynak. Kinában, Indonéziában, Görögországban szabályszerű háboru dúl és vér folyik Palesztinában is. Hogy mindegyes következménye a Fehér Ház és a mögötte álló imperialista körök által diktált úgynevezett „expansziós” politikának, azt igazán nem nehéz kitalálni.

Igen érdekesen mutat rá a szovjet rádió newyorki külföldtudósítója az amerikai küldöttség taktikájára is.

„Nagy zajt fognak csapni — írja a hírmagyarázó —, hogy elvonják és helytelen irányba terelik a közvélemény figyelmét. Elő fogják venni a „Vető” ócska madárijesztőt, azt ki-

vánva, hogy a nagyhatalmak csak egyetértve határozhatnak a Biztonsági Tanács elé vitt kérdésekben.”

Igy próbálja majd léprecsalni az amerikai és világközvéleményt, a Fehér Ház által irányított propaganda. Ennek a tervszerűen előkészített híradójáratnak és közvéleménybefolyósolásnak volt első „nagygyűjta” a közgyűlés megnyitására elhangzott Marshall-beszéd.

A beszéd lényegének értékelésére ne idézzünk mást, mint a „New-York Times”-t. Ez a vezető amerikai lap megállapítja, hogy a beszéd egyet jelent az Egyesült Nemzeteken belüli hadüzenettel. Minden jel arra mutat — állapítja meg a newyorki lap —, hogy Trumanék elhatározták, vagy alárendeli magát az ENSZ a Fehér Ház politikájának, vagy pedig felszámolják az egész nemzetközi szervezetet. Az Egyesült Államok jelenlegi vezetőinek nem más a célja, mint katonai szövetségé alakítani át az Egyesült Nemzetek Szervezetét az USA irányítása alatt.

Nagy kérdés azonban, mit szól ehhez az imperialista-nagytőkés körök által sugalmazott trumani politikához az egyszerű amerikai ember? Vajjon helyesli-e? Vajjon éppen úgy ég benne a harci vágy az egész világ leigázására a trösztök érdekében, mint magukban a nagytőkésekben? Erre elég világos választ ad a „P M” című igen jelentős amerikai lap vezércikke. Ez a lap nyíltan megmondja, hogy a Fehér Ház kardszertető politikájához az amerikai dolgozó millióknak semmi köze sincsen. Az amerikai egyszerű ember őszintén kívánja a békét és hallani sem akar semmiféle világhódítási álmokról, amiket Trumanék melengtenek.

Mialatt a Fehér Házban lázas előkészületek folynak a közgyűlés munkájának megtorpedozására, a Szovjetunió folytatja tervszerű békepolitikáját, minden egyes esetben kiállva a béke ügye mellett, az igazságot, az emberiség általános biztonságáért. Ezen a közgyűlésen is — bajkeverők és új háborúra spekulálók minden erőfeszítése és gáncoskodása ellenére — ezt fogja tenni.

Ezt Visinszki szovjet külügyminiszterhelyettes a diplomáciai udvariasság nevében így fejezte ki:

— Fontos és komoly problémák vannak a közgyűlés napirendjén. Ezek megoldása nagy munkát és erőfeszítést igényel és csak kölcsönös megbecsülés, jóakarát és bizalom révén érhető el. A Szovjetunió mindent megtesz a fennálló nagy nemzetközi kérdések sikeres megoldása érdekében.

SZEPTEMBER 30-IG AL-LITJÁK KI A FÉNYKÉPES SZEMÉLYAZONOS-SÁGI IGAZOLVÁNYOKAT

A központi rendőrség az érdekeltek tudomására hozza, hogy az 1945. évi kibocsátású régi személyazonossági igazolmányokat új fényképes igazolmányokra csak szeptember 30-ig cserélik ki. E határidő után azok ellen, akik igazolványukat nem cseréltették ki, mint olyanok ellen, akik nem jelentkeztek a rendőrségi bejelentőhivatalnál, megindítják a kihágási eljárást.

AZ INGATLANKÖNYVECS-KÉKKEL EGYÜTT BE KEUL MUTATNI A FÉNYKÉPES SZEMÉLYAZONOS-SÁGI IGAZOLVÁNYT

Azok a háztulajdonosok vagy megbízottak, akiknek az ingatlankönyvecskével a rendőrség illetékes osztályán jelentkezniük kell, kötelesek a jelentkezés alkalmával bemutatni az ingatlankönyvecskében feltüntetett, tehát a házában lakó összes személyek fényképes személyazonossági igazolványát. A fényképes igazolványok nélkül az ingatlankönyvecskével való jelentkezést nem veszik figyelembe.

A VICTORIA Szövetkezet
u ólagos kenyér előjegyzéseket fogad el az összes fióküzleteiben 1947. esztörtök szeptember 18 déli 12 óráig.

A kolozsvári MNSZ hírei:

Szeptember 18-án, csütörtökön fél 6 órakor a III/2. kerület szervezői ülése a Pap-utcai elemi iskolában.

Este 7 órakor a IV/2. kerület szervezői ülése a Helyi. református parokia helyiségében.

Este 7 órakor az V. kerület szervezői ülése a Türr István-utca 36 alatti székházban.

Szeptember 19-én, pénteken este 7 órakor szervezőbizottsági ülése a Farkas-utca 7 alatti székházban.

Uzsorabíróság elé került egy szatmári ügyvéd és malomtulajdonos

SZATMÁR. — Ügyvéd és malomtulajdonos — *Giurán* Endre szatmári lakos, akít letartóztattak, mert nem függesztette ki az árjegyzéket, nem mutatta be az ellenőrző hatóságoknak a gyártási könyveket, 800 liter ételolaját, adott el számla nélkül és nem jelenített be az áruforgalmat a törvényben előírt határidőben.

Az ügyvéd malomtulajdonos rakárában 85 mázsa szappant találtak, amelynek eredetéről nem tudott felvilágosítást adni. Uzsorabíróság elé állítják, amely a na-

pokban hirdet itéletet az árualmozó és feketéző ügyvéd molnár bűnygyében.

EGY LEJEL DRAGABBAN ÁRULTA A TOJÁST — EGY ÉVI FOGHÁZAT KAPOTT

Kertész Béla szatmári lakos 4 lejért árult egy pár tojást, a hivatalosan megállapított 3 lej helyett a törvényszék árdrágításért egy évi fogházbüntetésre ítélte.

Gacsai István erdődi gazdánál közel 500 kiló igazolatlan búzát találtak, amelyet nem jelentett

be. A törvényszék egyévi börtönre ítélte.

Károlyi Mihály ombódi gazda 130 kiló búzát és 42 kiló árpát csépelet kjenegedély nélkül titokban. Hathónapi börtönt kapott.

Rus Teodor szatmármegyei gazda a hivatalos árnál drágábban árulta a rozst. Árdrágításért 8 hónapi elzárásra ítélték.

Palincas Florjan udvari gazdát 400 kiló gabona erejűségeért 1 évi, **Zukli József** erdősi gazdát 250 kiló buza elrejtéséért 6 hónapi börtönre ítélték.

Öt részletben lehet fizetni a közmunka megváltási díját

KOLOZSVAR. — A városi központi bizottsága szerdán délután **Lazar Constantin** polgármester elnökletével rendes hetj gyűlést tartott. Az elnök polgármester beszámolt arról, hogy a kormánytól a város tűzifa ellátásának biztosítására 3 millió lej kölcsönt kért. A kölcsönt elvben engedélyezték, de annak kiutalására még nem került sor. Bejelentette, hogy a **Schiopu Ioantól** megvásárolt tetemő-telek iránt hivatalos letételek helyezett, tekintettel arra, hogy mezevett azt nem akarta elfogadni. Ezután került sor a tárgyszóhoz. Az első pontjának ismertetésére, amelynek során a földgáz bevezetési munkálatainak megkezdését jelentette be. A polgármester felhatalmazást kért arra, hogy a város a Sonamerán Társasággal szerződést köthessen. A megkötendő szerződés hasonló feltételeket tartalmaz, mint a Bukarest, Marosvásárhely, Brassó és Medgyes városokkal megkötött szerződések.

Véress Pál alpolgármester hozzászólásában elmondotta, hogy az, ami az elmúlt városvezetésnek nem sikerült, azt ma a város munkássága önkéntes munkavállalással valósítja meg. Rámutatott arra a lelkes hangulatra, amellyel a város dolgozik ebben az új építési harcban kivesszi részét. Kiemelte, hogy vannak még nehézségek, amelyek a gáz bevezetését hátráltatják, de remélhető, hogy a demokratikus kormányunk, melynek programjában a földgáz bevezetése is szerepel. Kolozsvár részére is segítséget fog nyújtani.

Ismertette a továbbiak során az alpolgármester azt a tervet, melynek értelmében két év alatt a földgáz bevezetési munkálatok befejeződnek.

Az időközi bizottság ugyancsak ez alkalommal foglalkozott a közmunka megváltási díjösszegének megállapításával. A városi adóhivatal előterjesztésére a közmunkamegváltási díjak összegét a

következőképpen állapították meg:

Kézi közmunka díj összege minden 21—60 életévet betöltött férfi számára napi 60 lej, tehát öt napra 300 lej, míg a köztisztviselők részére napi 30 lej, összesen 150 lej. Gyarak, üzemek és fuvarosok szállító eszközeik után a következő összegeket fizetik. Teregépkecsi után napi 1500 lej, öt napra 7500 lej, kétlovas stráfszekér után napi 600 lej, összesen 3000 lej, míg egy lovas stráfszekér után napi 300, összesen 1500 lej állapították meg. Magánosok járművei után kétlovas szekér után napi 300, összesen 1500 lej, egylovas után napi 150 lej, összesen 750 lej kell fizetni. A földművesek bármilyen állati erővel vontatott járművei után napi 150, összesen 750 lej állapították meg.

Azok, akik a közmunkamegváltást régi lejben befizették, kötelezettségüknek eleget tettek, míg azok, akik még hátralékba vannak, azok öt részletben teljesíthetik azt.

A Magyar Népi Szövetség tagja

nem nélkülözheti a mozgalmi sajtót.

Minden nap tájékozódnia kell a romániai magyarságot érintő gazdasági, társadalmi, jogi, tanügyi, kulturális kérdésekről.

Példát kell vennie más helységek, MNSz-szervezeteinek működéséről, tudnia kell a központ, a magyar parlamenti képviselő, a magyar intézmények munkájáról.

Előkapcsolja a te felelősséget a romániai népi szellemű ifjúsági és népmozgalmunkkal.

A Világosság, demokratikus nemzeti szervezetünk hivatalos napilapja, bekapcsolja Önt a fejlődő romániai magyar közéletbe.

Fizesse elő a Világosságot

Leszállítják a kiviteli vámtarifát — mérsékelik a vasuti teher-szállítás díját

BUKAREST. — Az ország gazdasági helyreállításával kapcsolatban a célszerű intézkedések sorozatát léptetik életbe. Ezek között is nagy jelentőséggel bír az a terv, amely szerint az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium teljesen új alapokra fekteti az ország vámrendszerét.

A kivitel fokozása és az árucseréjéért a kiviteli vámtarifák legkisebb tételeit és ezzel a jelenleginél lényegesen olcsóbbá teszik az exportárakat.

A belső áruforgalom fokozása és a közlekedés megkönnyítése érdekében a

kormány illetékes szervei azzal a tervvel is foglalkoznak, hogy felülvizsgálják a CFR teheráruszállítási díjtételeit és azok összhangba hozzák a különböző mezőgazdasági termékek és kész iparcikkek értékeivel, árával. A vasuti szállítási díjtételek leszállítása lényegesen olcsóbbá tenné egyes iparcikkek árát és ezzel növelné ezekben a cikkekben a közfogyasztást.

Sem a kiviteli vámtarifák, sem a vasuti teheráruszállítási díjtételek leszállításának mérvéről még nem történt végleges döntés.

De kell jelenteni a Munkaközvetítő Hivatalnál a megüresedett állásokat

Hol kell jelentkezzenek az állástvesztett alkalmazottak?

KOLOZSVAR. — Megállapították, hogy a vállalatok nem jelentik be a megüresedett állások betöltésére igényüket. A kolozsvári állástvesztett (komprimált) alkalmazottak elhelyező bizottsága ismételt felhívja az összes kolozsvári és kolozsmegyei kis és nagy vállalatok figyelmét, hogy — tekintet nélkül az alkalmazottak létszámára — kötelesek a kolozsvári Állami Munkaközvetítő Hivatal (Farkas-utca 4 szám) mellett működő bizottságnak a vállalatnál

betöltésre váró megüresedett állásokat azonnal bejelenteni. E rendelkezés ellen vétőket szabotázssért szigorúan megbüntetik.

A bizottság felhívja az összes állástvesztett alkalmazottakat, hogy jelenjenek meg minden hétfőn, szerdán és péntek délután a kolozsvári Munkaközvetítő Hivatalnál, hogy a vállalatok részéről benyújtandó és munkaerőt igénylő kérések értelmében elhelyezésük megtörténhessenek.

LEGUJABB SPORT

Svájc vezet az Ausztria elleni atlétikai viadalon

BÉCS. — A Svájc és Ausztria közötti atlétikai verseny első napján elért eredmények alapján Svájc 67 ponttal vezet Ausztria 57 pontjával szemben. A verseny részletes ismertetésére visszatérünk.

SPORTHÍRADÓ

Ujpest—Haladás 0:0. A Szombathelyen 5000 néző előtt szerdán lejátszott magyar NB I. mérkőzés gól nélkül, eldöntetlenül végződött. Az Ujpest Szusza nélkül játszott.

Svédország—Magyarország kézilabda mérkőzés lesz szeptember 23-án Budapesten.

Algiri portyára indult a magyar uszók nagyrésze a Montecarloban az Európa-bajnokságot követő lefolyt szövetségük után.

Finnország—Csehszlovákia atlétikai találkozó lesz október 1-én Prágában. Megelőzőleg a finn atléták Budapesten versenyeznek, később megállapítandó időpontban.

Szervezett kolozsvári motorkerékpártolvajbandát leplezett le a rendőrség

A banda feje ismert kolozsvári motoros versenyző — Több őrizetbevétele

KOLOZSVAR. — Régóta üldözött szervezett motorkerékpártolvajbandát leplezett le a rendőrség osztagi kitaró nyomozása.

A tolvajok minden esetben olyan körülmények között jártak el, hogy semmi nyomot sem maradt utánuk és a minden esetben bezeltek lelküjüket. Az értékes gépek nyomtatlanul eltűntek.

SÁRHÁNYÓ VOLT A NARANCSHEJ

A kilátástalan esetek ellenére is a rendőrség bűnügyi osztályának tagjai tovább kutattak és mindazoktól, akik motoralkatrészek eladásával foglalkoztak, érdeklődtek, hogy kik kínáltak eladásra az utóbbi időben gépeket. Végül is az egyik ellopott gép sárhányóját sikerült így felfedezni és ennek a nyomán indultak el a körömfönt motorkerékpártolvajok után.

A nyomozás segítségére sietett a napokban megrendezett nagy-

szabású közlekedési razzia is, ahol több olyan gépjárművet fedeztek fel, amelyek gépjárművezetői iratok nélkül közlekedtek.

A nyomozás számai az egyik motoros szakemberhez vezettek, aki hasonló ügyben már szerepelt a rendőrség bűnügyi osztályán, de akkor sikerült kimagyarázkodnia. Minden jel arra mutatott, hogy a gyanúba vett személy szervezett motorkerékpártolvajbanda feje és a megíreptésszerűen végrehajtott házkutatás teljes mértékben igazolta ezeket az adatokat.

AZ ELLOPOTT GÉPEK RAKTÁRA

Az első nap végrehajtott házkutatások során négy teljesen szétszedett ellopott motorkerékpárt találtak meg a rendőrség emberei. A gépek már mind elő voltak készítve arra, hogy különböző átalakítások és átfestés után, hamis aktákkal újra forgalomba kerüljenek.

Megkerült **Kulcsár István** kolozsvári asztalosmester ellopott NSU-motorja, **Körössi Ferenc** UT-motorja, **Váry Béla** NSU-motorja és a **Lidó** cukrászda elől elemelt **Uránia**-motor, ami már ismétlő össze volt állítva és feketéről pirosra átfestve várta, hogy gazdát cseréljen.

A nyomozás adatai szerint bebizonyosodott, hogy a szervezett tolvajbanda valóságban létezően foglalkozott a motorkerékpárok ellopásával.

ÖT ŐRIZETBEVÉTEL

A banda tagjai valamennyien — a bandavezér kivételével — fiatalok és az értelmiségi osztályhoz tartoznak.

Az ügyben eddig már öt őrizetbevitel történt, de a további nyomozás érdekében egyelőre még nem közlik a letartóztatottak nevét, mert a jelek szerint az ország más városaiba szétágazó bűnszövetkezet leplezése indult meg ennek az ügynek felgöngyölítésével.

ADAS-VÉTEL

- ASZTALI csempé és kis melegítő kályha eladó. Téglás-utca 79. 6938
- NOI kerékpár, nikkelező felszerelés eladó. Minorita-utca 3, műszerész. 9313
- ELADÓ olcsón férfi-szabógép, női varrógép, szűcség, cipészgép, bőrdíszművesgép. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82 szám. 6950
- SURGÓSEN eladó modern díofurniós kombinált szoba. Horea-ut 62, hátul az udvarban. 7310
- VILLANYMOTOR 380 V, 7 1/2 HP, majdnem újat cseréltek 220 Voltossal. Motorkerékpárt — tőkéletest — keresek. Központi két szoba komfortos lakást eladóknak hasonló egyezséggel. Érdeklődni **Sculptoreanu**, Unió-utca 10, IV. emelet. 7311
- ELADÓ jókarban lévő mély, fehér gyermekágy. Burgonya. Dorului-utca 15, Kercelomb felé. 7312
- PHILIPS rádió 3+1, modern, új típusú eladó. Pap-utca 49, ajtó 3. 7306

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetésnek 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg-hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4—5 lej. Házasság-levélkezés 5 lej szavankint. Nyitlter szavankint 10 lej.

- ELADÓ modern íróasztal, szekrény, ebédasztal töltött székekkel, komplett ebédlőszerviz. Gruia-utca 3, Szabónál. 7302
- EZÜSTRÓKA vadonatúj eladó. Cim a kiadóban. 6947
- INGATLAN-LAKAS
- KIS szobát adok házimunkáért magános középkorú nőnek. Érdeklődni **Budai Nagy Antal**-utca 5, vendéglőben. 6934
- ÜZLETHELYISÉG a belvárosban, bármilyen célra alkalmas, sürgősen átadó. Cim a kiadóban. 6937

Figyelem!

Gyapju férfi kalapok	298	Lej-ől
gyermek	198	-
Férfi sapkák	68	-
Fü és gyermek sapkák	55	-
Simléderecs diák	98	-
Menyasszonyi koszorúk, látylak		egoicsóbban.

10-es áruház. Malom u. 3.
Hazsik Endre

BUTOROZOTT szoba kiadó. Érdeklődni a Newyork szálló portánál. 7315

- EGYSZOBÁS összkomfortos lakást sürgősen keresek költségmegtérítéssel. Petru Maior-utca 3. Délután. 7309
- SZOLID úriember berendezett szobát, vagy üreset keres. Cim Szabadság-tér 20, szabóműhely. 6949
- SZOBÁ konyahasználattal cserélhető 2 klinikamenti szobával. Költségek stb. ellenében. Cim a kiadóban. 7304
- ELCSERELNEM főtérben lévő 2 szobás komfortos lakásomat keresek hasonlóval. Érdeklődni **Hubai szabó**, Főter 16 szám alatti üzletben. 7305
- BEVEZETETT üzlet berendezéssel becsületesség miatt eladó. Cim a kiadóban. 7301
- Horea-ut 35.

- ELCSERELNEM kis szoba, konyhás lakásomat. Cim: Alkony-utca 59 szám. Érdeklődni délután 5 órától. 6946
- ALLAST KERES
- SZAKKÉPZETT molnár állást keres vagy malmot bérelne. **Bükki Sándor**, Fehérgyógy-ut 22. 6948
- ALLAST KAPHAT
- KÖZREMŐKÖDŐ agilis pénzes társat keresek rentábilis üzlethez. Cim a kiadóban. 6950
- KÜLÖNFÉLEK
- KÖZELEBRŐL Fokszámba utazom. Megbízásokat elvállalok. **Vörös Hadsergelvészet** Kéin. 7305
- EL-UVESZETT Klein Iléana, Magda és Ottó Jókai-utca 3 szám alatti lakosok rendőrségi bejelentője pénzzel. A megtalál az iratokkal küldje vissza. 7303
- MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszorúk kikölcsönzése a „Dahlia”-ban. F. Horea-ut 35.